C/2024/1762

22.3.2024

P9_TA(2023)0322

Guatemala: situația de după alegeri, statul de drept și independența justiției

Rezoluția Parlamentului European din 14 septembrie 2023 referitoare la Guatemala: situația de după alegeri, statul de drept și independența sistemului judiciar (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Parlamentul European,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, la 28 august 2023, Tribunalul Electoral Suprem (TSE) din Guatemala a anunțat rezultatele oficiale ale unor alegeri pașnice și bine organizate și a declarat victoria clară a lui Bernardo Arévalo și a lui Karin Herrera din partea partidului Movimiento Semilla, aleși în funcția de președinte și vicepreședinte ai Guatemalei;

B. întrucât președintele Giammattei a recunoscut rezultatele și a solicitat public la 14 ianuarie 2024 o tranziție și un transfer de putere ordonate;

C. întrucât, începând cu 12 iulie 2023, Movimiento Semilla a făcut obiectul unor acțiuni judiciare și procedurale selective și arbitrare din partea procurorului general, care, potrivit misiunii UE de observare a alegerilor, „a pus în pericol dreptul și oportunitatea de a participa la alegeri veritabile și de a respecta voința alegătorilor”; întrucât, la 28 august 2023, Movimiento Semilla a fost din nou suspendat provizoriu de Registrul cetățenilor al TSE, iar suspendarea a fost revocată temporar de TSE la 3 septembrie 2023 până la 31 octombrie 2023;

D. întrucât unii membri ai secției judiciare și ai parchetului general (Ministerio Público) au intervenit în procesul electoral; întrucât mai mulți procurori din Ministerio Público se află pe lista Engel a SUA, inclusiv procuroarea generală María Consuelo Porras, José Rafael Curruchiche, șeful Parchetului Special al Ministerului Public împotriva impunității (FECI) și judecătorul Fredy Orellana,

1. îi felicită pe Bernardo Arévalo și Karin Herrera pentru alegerea lor; invită toate instituțiile de stat și toate sectoarele societății să sprijine o tranziție și un transfer de putere ordonate, astfel cum a solicitat președintele Giammattei;

2. condamnă cu fermitate raidurile recente efectuate de FECI în birourile TSE, precum și deschiderea urnelor cu voturile exprimate la alegerile generale din luna iunie a anului trecut și confiscarea materialelor informatice legate de transmiterea rezultatelor preliminare ale alegerilor, încălcând integritatea procesului electoral și lanțul de custodie; condamnă faptul că aceste evenimente au avut loc împotriva voinței TSE, care este autoritatea supremă în aceste chestiuni în timpul procesului electoral; este deosebit de preocupat de o posibilă deteriorare a ordinii constituționale în Guatemala;

3. regretă încercările continue de a suspenda Movimiento Semilla; condamnă și solicită încetarea oricărei acțiuni, în special a Ministerio Público, de a revoca rezultatele alegerilor, măsurile continue de incriminare a operatorilor judiciari independenți și instrumentalizarea instituțiilor judiciare și de urmărire penală pentru a submina statul de drept;

4. invită toate partidele politice, sucursalele și instituțiile guvernamentale din Guatemala să respecte integritatea și rezultatele procesului electoral, astfel cum au fost exprimate în mod clar de cetățenii guatemalezi prin votul lor, și să le garanteze drepturile civile și politice, inclusiv protecția funcționarilor aleși, în conformitate cu standardele internaționale și regionale și cu legile interne;

5. își exprimă îngrijorarea cu privire la detenția arbitrară a procurorilor, judecătorilor, jurnaliștilor independenți, apărătorilor drepturilor omului și foștilor funcționari ai Comisiei internaționale împotriva impunității în Guatemala; îndeamnă la eliberarea imediată și necondiționată a Virginiei Laparra, a avocatei sale, Claudia González, și a tuturor persoanelor deținute în mod arbitrar;

6. reamintește că respectarea independenței sistemului judiciar, a pluralismului politic și a libertății de întrunire și de exprimare constituie drepturi fundamentale și piloni esențiali ai democrației și ai statului de drept;

7. invită misiunea de observare a alegerilor a UE, SEAE, statele membre și delegația UE să continue monitorizarea situației din Guatemala până când vor exista garanții clare și serioase că voința poporului exprimată prin alegeri este respectată; încurajează autoritățile să pună în aplicare viitoarele recomandări ale misiunii de observare a alegerilor;

8. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Organizației Statelor Americane, ONU, autorităților din Guatemala și Parlamentului Central American (PARLACEN).